

Jaarverslag 2022 vereniging Toekomstboeren

Welkom!

Wat is er veel gebeurd in 2022! We hadden een bijeenkomst met internationale collega agroecologische boeren organisaties, we hadden een bijzondere Toekomstboeren conferentie op een prachtige locatie in Nijmegen: een voormalig gekraakt klooster, heel bijzonder! Verder zijn we onze samenwerkingen met andere organisaties die agroecologie hoog in het vaandel hebben aan het verdiepen. Een beweeglijke tijd.

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een overzicht van activiteiten die we hebben gedaan in 2022. Op de meeste ervan kan je klikken. Je komt dan óf bij de beschrijving van de activiteit zoals die als aankondiging op onze website staat, óf op een verslag van de activiteit. Het tweede deel bestaat uit een overzicht van wat het huis van onze vereniging, de verschillende werkgroepen, zoal hebben gedaan en van plan zijn te gaan doen.

Wat hebben we gedaan in 2022?

de activiteiten in het groen hebben een link achter zich waar je op kan klikken

Januari

Boerenvuur: regeneratieve bodems
Ecologie zonder sociale rechtvaardigheid is gewoon tuinieren
Solidaire betaling: op weg naar eerlijk loon
Bioboer zoekt bioboer

Mei

Agroecologie
Netwerk
kwartaalbijeenkomst
Agroecologie
Training

September

workshop pacht tijdens 'de Nieuwe Boer' conferentie

Februari

Boerenwerkplaats - Regeneratief opkweken: kan het ook zonder veen?
Places of Hope and Resistance
Werkplaats agroecologie: klimaatkast bouwen

Juni

Nyéleni dialoog: land voor agroecologie
De commons: een handleiding voor jouw toekomst
Groenboerenplan

Oktober

Boerenvuur: bomen kweken en agroforestry

Maart

De Waalgaard: fruit CSA met cooperatief eigenaarschap
Boerenvuur Bodemzicht & Landgoed Grootstal
Toekomstboeren conferentie
Uitwisseling met mensen van BAG project

Juli

November

Boerenvuur: biologische fruittuin in Zwolle
Boerenvuur: op weg naar autonomie en fossielvrij in gemengde boerderij
Workshop pacht tijdens Laudato Si event

April

17 april: internationale dag van de boerenstrijd, drie filmpjes over pacht
Commons in de (boeren)praktijk
Eerlijk loon
Boerenvuur: autonomie van de Bodem
werkplaats Agroecologie: no-dig

Augustus

December

Zaden, boeren en autonomie: toekomstboeren op bezoek in Vlaanderen bij Boerenforum

Wat hebben we gepubliceerd in 2022?

Poster Nyéleni principes

Working and learning conditions of young agricultural workers

Livestock farming in the european union supporting an ambitious transition to peasant farming

Manifesto for agricultural transition to address systemic climate crises
De Vernietiging van de woningen van de migranten in Nijar (Almería, Spanje)
Boeren agroecologie volgens ecvc
Bundel: Samenwerken voor Agroecologie: Hoe boeren en burgers het heft in eigen hand nemen voor systeemverandering.
Handboek: Handboek voor startende Commons boerderijen.

Welke Podcasts & video's hebben we geproduceerd?

Podcast 'Boer Frodo zoekt autonomie van de bodem

Wat doen de werkgroepen?

Vereniging Toekomstboeren werkt aan uitwisseling, zichtbaarheid, bouwen, en beleid. Dit doen we in een werkgroepen structuur. Vanuit iedere werkgroep zitten één of meer afgevaardigden in het kernteam. Het kernteam heeft als taak de doelen van de vereniging in de gaten te houden. Hieronder kun je lezen wat in 2022 de verschillende werkgroepen gedaan en bereikt hebben en ook waar ze zich de komende tijd op willen richten.

Werkgroep internationaal en beweging

We zitten vanaf 2023 als Toekomstboeren in het bestuur van ECVC. Dat is de Europese coördinatie van de mondiale beweging voor agroecologische boeren. Daarnaast zijn we vanuit Toekomstboeren actief in de La Via Campesina Europa groepen: Youth Articulation (Jeugd), Gender & Sexual Diversity Articulation, Land, Agroecology, Climate, Biodiversity, Migrant worker werkgroep en de Seeds werkgroep.

De werkgroepen bewegingsopbouw, dekolonisatie, internationaal, en de beleidsgroep zijn nu samengevoegd in één werkgroep.

De dekolonisatie werkgroep heeft vooral gewerkt aan het vergaren van kennis over anti racisme en dekolonialiteit rondom landbouw, en over de behoeften van (toekomstige) boeren in de nederlandse context.

Afgelopen jaar organiseerden we een trainingsweekend over agroecologie, waar veel positieve respons op is gekomen. We willen hiermee verder, want het gaf veel energie en veel betekenisvolle verbindingen. In 2023 willen we ons focussen op het maken van een nieuwe publicatie en een podcast over dekolonisatie en landbouw. Daarmee willen we verbinding leggen met andere sociale rechtvaardigheids bewegingen en meer trainingen en activiteiten faciliteren door het jaar heen, zowel intern als extern.

Onze ambitie is om anti-racistisch en dekoloniaal te zijn als een grassroots boerenorganisatie in partnerschap met andere collectieven en als deel van de internationale agroecologie beweging. Dit willen we al lerende doen door als organisatie anti-racist en dekoloniaal te zijn (interne organisatie structuur), door de beweging te versterken en te

werken aan politieke maatschappelijke transformatie en door de verbindingen met de internationale beweging voor agroecologie te versterken.

Werkplaats agroecologie

Afgelopen twee jaar hebben een aantal agroecologische boeren vanuit een eigen behoefte diverse activiteiten of bouwprojecten ontplooid om een probleem of vraagstuk waar zij op hun bedrijf of in hun werk tegenaan liepen op te pakken. Zo zijn er diverse Boerenvuren georganiseerd rondom het thema no-dig en regeneratieve bodems, vanuit een behoefte meer inzicht te krijgen op deze onderwerpen, met name wat dit in de praktijk inhoudt, hoe je het op je eigen bedrijf kunt toepassen en hoe anderen vb omgaan met steeds strenger wordende wet- en regelgeving en welke aanvullende technieken je kunt gebruiken. Ook zijn er in diverse schuren en werkplaatsen eigenhandig werktuigen en machientjes gemaakt om het werk op het land te vereenvoudigen of te versnellen.

Komende tijd willen we het zelf bouwen van machientjes verder gaan stimuleren en binnen de werkgroep de mogelijkheid geven om feedback op je ontwerp te ontvangen en van elkaar te leren.

Land

De problematiek van 'toegang krijgen tot en langdurig gebruik maken van grond' voor agro-ecologie in Nederland is zeer grondig in kaart gebracht door Toekomstboeren. Er zijn diverse eigen publicaties die hier inzicht in bieden en aanbevelingen geven.

De focus qua land lag de afgelopen jaren op de thema's pacht, commons, de hoge grondprijs en soms ook op bestemmingsplannen. Deze thema's zijn en blijven relevant. Er is in deelgroepen gewerkt op met name pacht en commons en niet zozeer als één werkgroep 'land'.

Er is door de (landelijke) media af en toe aandacht besteed aan land problematiek, met name pacht, maar niet zo vaak. De hoge grondprijs is ook wel benoemd, maar als een soort vaststaand gegeven (tenzij er vanuit Toekomstboeren ruimte was om daar vraagtekens bij te zetten).

Naast agenderen van de problematiek is er veel aandacht besteed aan mogelijke oplossingen. Bijvoorbeeld door principes op te stellen voor duurzame pachtwetgeving en goede voorbeeld pachtcontracten aan te reiken. Ook zijn 'de commons' geagendeerd en op basis van mooie voorbeelden gepresenteerd als reële mogelijkheid om van 'de markt' weg te bewegen.

De ambitie van de landgroep is om meer grond voor lange termijn beschikbaar te krijgen voor agro-ecologie in Nederland. We gaan hieraan werken via 'breken' en via 'opbouw'. Breken omvat het (meer) zichtbaar maken dat het huidige, dominante systeem faalt als het gaat om speculatie, eigendom en gebruik van grond en niet toekomstbestendig is in sociaal, ecologisch en economisch opzicht. Opbouwen omvat het versnellen van invoeren van vormen van grondeigendom/gebruik waar Toekomstboeren voorstander van is en die zich al hebben bewezen in de afgelopen jaren.

Communicatie

We krijgen wekelijks vraag en aanbod meldingen. Regelmatig leiden onze aankondigingen, die we delen via de website en via de nieuwsbrief, tot succesvolle matches. In de Toekomstboeren facebook groep zijn vaak levendige gesprekken, waar onze moderatoren een nuttige faciliterende rol spelen. De leden van Toekomstboeren krijgen regelmatig nieuwsbrief via Mailchimp. Die mails gaan nu ook naar de Toekomstgenoten. Wat kan beter? We dragen ons als Toekomstboeren nog niet echt expliciet veel uit naar de buitenwereld. Is dat wel nodig? Aan collega toekomstboeren willen we beter het gevoel overdragen van "jouw werk op het land is belangrijk, je bent niet alleen". Het gaat dus niet zozeer om het overtuigen van mensen: "We hebben genoeg inhoud, we 'hoeven alleen nog maar' beter te laten zien wat we doen". Komend jaar komt er een vernieuwde website. We willen duidelijker uitdragen hoe wij als Toekomstboeren onderdeel zijn van La Via Campesina. We hebben mooie fysieke en online publicaties gemaakt. Daar mag meer aandacht voor komen.

Administratie

Er is ongelooflijk veel gebeurd en er gaat nog heel veel gebeuren op het gebied van 'het huis' van de vereniging. Voor veel mensen vrijwel onzichtbaar achter de schermen is met zweet en inspanning gewerkt aan een zelfgebouwd ledenadministratiesysteem en is de boekhouding - ook zelf gebouwd - nu soepel genoeg om ook de projectgelden waar we nu regelmatig mee te maken hebben te kunnen handelen. We willen toewerken naar heldere rollen waarbij ieder zijn bijdrage kan leveren op een soepele duidelijke manier en zich gedragen voelt in het geheel van de vereniging. Ergens binnen de komende vijf jaar hopen we onze vereniging zo te kunnen organiseren dat er structureel betaalde uren zijn voor dit werk.

Kernteam

Als kernteam organiseerden we twee tot vier keer per jaar fysieke bijeenkomsten waar we elkaar updates gaven vanuit de verschillende werkgroepen. In 2022 voerden we een goed gesprek over hoe we eerlijke betaling binnen de vereniging willen afspreken.

In 2022 is de vorm van het kernteam verder doorontwikkeld. Vroeger was er geen onderscheid tussen kernteam en bestuur, nu is er een juridisch bestuur (mensen die zo ook ingeschreven staan bij de KvK) en een kernteam wat de werkgroepen representeert. Het organiseren van de bundels en de boerenvuren, waarin politiseren en uitwisselen een grote rol speelt, is vanaf het begin van Toekomstboeren een rol geweest voor het kernteam.

Het kernteam houdt verbinding met La Via Campesina.

Voor komende periode wil het kernteam de verantwoordelijkheden beter verdelen en een manier vinden om een algemene coördinator aan te stellen. We willen werken aan een governance structuur die zorgt voor betere verbinding tussen de werkgroepen en het kernteam. We willen zorgen dat projectfinanciën altijd aan Toekomstboeren als organisatie bijdragen. Het kernteam wil input verzamelen van leden om te horen waar de behoefte is, en voor werkgroepen om dingen op te pakken. We willen transparanter maken voor leden bij wie ze terecht kunnen om vragen te stellen en input te leveren. We willen duidelijk hebben of het belangrijk is wat we doen voor de leden (boeren).

Tot slot

Bovenstaand jaarverslag van 2022 geeft slechts een beeld. Uiteraard heeft ieder het jaar en de activiteiten van de vereniging op eigen wijze ervaren. Wil je meehelpen de beweging te versterken? Voel je uitgenodigd om je aan te sluiten bij een van de werkgroepen. Laten we samen verder bouwen aan meer ruimte voor agroecologie.